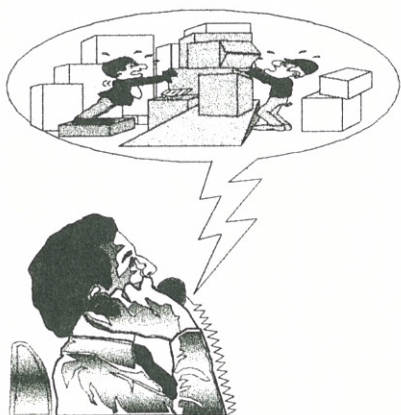


ควรให้ข้าราชการ พนักงาน อยู่ปฏิบัติงานที่บ้านหรือไม่



* รองศาสตราจารย์ ดร.นวนิตย์ อินทรามะ

ปัจจุบันหากมีผู้ต้องการใช้เวลาที่ต้องประกอบธุรกิจการงานต่างๆ มาใช้ในการดูแลลูกเมื่อเจ็บไข้ได้ป่วย หรือการที่ต้องรอช่างประปาอยู่กับบ้านในวันทำงานปกติเพราะท่อแตก บุคคลนั้นก็ต้องลงงานหรือไม่ก็หลบงาน การกระทำดังกล่าวทำให้ต้องเสียเวลาทำงานไปทั้งวันหรือครึ่งวัน ยิ่งถ้าต้องหลบงานอยู่เป็นประจำด้วยแล้ว อาจต้องเสียประวัติการทำงานอีกด้วย ปัจจุบันจึงมีเสียงเรียกร้องหรือมีความคิดจากผู้หลักผู้ใหญ่ทั้งในกระทรวง ทบวง กรม กองบางท่านว่าน่าจะมีทางออกในเรื่องของ

การทำงานที่จะช่วยแก้ปัญหาการจราจรที่หนาแน่นสาหัสอยู่ในทุกวันนี้ ด้วยการให้ข้าราชการ พนักงานบางตำแหน่งนั่งทำงานอยู่ที่บ้าน แทนการที่จะต้องเสียเวลาเดินทางมาทำงาน นอกจากเพื่อแก้ปัญหาจราจรแล้ว ยังประหยัดการลาเพื่อทำภารกิจเล็กๆ น้อย ที่จำเป็นดังกล่าว

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าข้าราชการหรือพนักงานทุกคนสามารถมีเครื่องมือติดต่อสื่อสารทางไกลอยู่ที่บ้าน สามารถติดต่อมายังสำนักงานโดยใช้โทรศัพท์ แฟกซ์หรือโมเด็มได้ด้วยแล้ว ปัญหาที่เกิดขึ้นอาจจะน้อยลง ช่วยลด

* ที่ปรึกษาประจำศูนย์สนเทศและหอสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต : Ph.D. (Library and Information Science) Indiana University U.S.A.

ปัญหาจราจร ปัญหาของผู้ที่จำเป็นต้องอยู่บ้านในวันใดวันหนึ่ง เพื่อทำภารกิจจำเป็น โดยไม่ต้องลาและหน่วยงานก็ไม่ต้องเสียงานด้วยแล้ว ก็จะเป็นการประสานประโยชน์ร่วมกันได้ทั้งสองฝ่าย อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาดูเผินๆ จะเห็นว่าต่างฝ่ายต่างจะได้ประโยชน์ แต่หากพิจารณาให้ลึกซึ้งแล้วจะแน่ใจได้อย่างไรว่าผู้ที่ทำงานอยู่กับบ้านนั้นจะทำงานได้มากน้อยเต็มความสามารถเพียงใด

ปัญหาที่ต้องพิจารณา

ก่อนจะได้มีการตัดสินใจในเรื่องการให้ข้าราชการ พนักงานทำงานอยู่กับบ้านได้ ควรจะต้องพิจารณาถึงปัญหาต่างๆ ดังนี้

๑. ข้าราชการ พนักงานที่สัญญาว่า จะนํางานไปทำที่บ้านนั้น มีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใดว่าจะปฏิบัติตามสัญญา

การทำงานที่บ้านนั้น ผู้ปฏิบัติจะต้องมีวินัยในตนเองอย่างสูง โดยเฉพาะเมื่อมีสิ่งจูงใจอยู่รอบข้าง เช่น อยู่ใกล้ครัว ใกล้สวน ใกล้โทรทัศน์ อาจรู้สึกว่ายังไม่อยากทำงาน เก็บไว้ก่อน พรุ่งนี้ค่อยทำให้เสร็จก็ได้ หรือผู้ที่ต้องคอยดูแลลูกเล็กๆ ก็ไม่สามารถจะทำงานที่บ้านได้อย่างจริงจังๆ เพราะเด็กเล็กๆ ไม่สนใจว่าผู้ใหญ่จะต้องทำงานให้แล้วเสร็จหรือไม่

๒. ข้าราชการ พนักงานที่ทำงานอยู่กับบ้านนั้น สามารถติดต่อได้สะดวกหรือไม่

เมื่อเกิดมีปัญหาในทันทีทันใดในหน่วยงาน ถ้าต้องการติดต่อจะติดต่อได้ทันทีทันใด

หรือไม่ โดยปกติแล้วผู้บังคับบัญชาหลายๆ คนอาจรู้สึกตะขิดตะขวงใจ ที่จะต้องติดต่อกับผู้ใต้บังคับบัญชาในขณะที่อยู่ที่บ้าน แต่หากเผอิญมีบุคคลภายนอกต้องการติดต่อกับผู้ที่ทำงานอยู่กับบ้านเป็นการด่วน ผู้บังคับบัญชาก็จำเป็นที่จะต้องบอกให้โทรศัพท์ติดต่อกันเองโดยตรงได้ หรือให้ติดต่อกับบุคคลที่ได้รับมอบหมายแทนไว้ หรือให้มาใหม่ในวันถัดไป ซึ่งในกรณีเช่นนี้อาจทำให้เสียเวลาและความรู้สึกที่ดีของผู้มาติดต่อ

๓. ข้าราชการ พนักงานอื่นๆ จะรู้สึกอย่างไร ถ้ามีการให้ข้าราชการหรือพนักงานบางคนอยู่ทำงานที่บ้าน แต่งานบางตำแหน่ง เช่น พนักงานต้อนรับ ผู้บริหารสำนักงาน พนักงานรับโทรศัพท์ กลับไม่สามารถทำงานอยู่ที่บ้านได้ บุคคลเหล่านั้นอาจจะรู้สึกคับข้องใจเมื่อเห็นบุคคลอื่นสามารถทำงานอยู่ที่บ้านได้ ผลก็คืออาจทำให้เกิดการเสียขวัญและกำลังใจ อาจทำให้มีการร้องเรียนเกิดขึ้นได้

๔. จะแน่ใจได้อย่างไรว่าผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ที่บ้านนั้นอยู่ปฏิบัติงานจริง มีวิธีการควบคุมอย่างไร การขอผลงานที่ทำหรือการรายงานด้วยวาจา นั้นเพียงพอหรือไม่ โดยปกติผู้บังคับบัญชาอาจไม่อยากจะขอให้มีการพิสูจน์ว่าได้มีการปฏิบัติงานแล้วเสร็จจริงๆ แต่ก็จำเป็นเมื่อได้รับคำถามจากผู้บังคับบัญชาในระดับที่สูงกว่าถึงโครงการที่ได้มอบหมายว่าเหตุใดจึงล่าช้า

การกำหนดแนวทาง

ถ้าเห็นด้วยกับแนวคิดดังกล่าวและตัด

สนใจว่าจะให้ข้าราชการหรือพนักงานบางคน สามารถปฏิบัติงานอยู่กับบ้านได้ในบางเวลา จะต้องมีการกำหนดแนวทางไว้ ดังนี้

๑. ต้องให้บุคคลนั้นทราบว่าผู้บังคับบัญชาเข้มงวดกับการที่จะต้องทำเพียงใด และต้องมั่นใจให้ได้ว่าบุคคลผู้ได้รับอนุญาตนั้น จะปฏิบัติงานแล้วเสร็จตามกำหนด

ผู้บังคับบัญชาต้องเข้มงวดเพื่อให้งานแล้วเสร็จ หรือให้ผู้ปฏิบัติงานอยู่ที่บ้านมอบหมายงานให้เพื่อนร่วมงานที่สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับงานของตนได้ และอย่างน้อยขอให้ผู้ทำงานที่บ้านนั้นเสนอรายงาน เมื่อกลับมาทำงานที่สำนักงาน แต่ถ้าผู้ทำงานอยู่ที่บ้านทำงานไม่แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม ควรให้ถือว่าเวลาที่อนุญาตให้อยู่ทำงานที่บ้านนั้น เป็นวันลาหรือวันหยุดพักผ่อนแทน

๒. ปฏิบัติให้คงเส้นคงวาและเสมอภาค

ไม่กำหนดกฎเกณฑ์ใช้เฉพาะกับบุคคลบางคน ถ้ามีการกำหนดนโยบายให้มีการทำงานอยู่ที่บ้านคนละหนึ่งวันต่อเดือน ก็ให้ยึดกฎเช่นนี้กับเจ้าหน้าที่ทุกคน มิฉะนั้น อาจมีข้าราชการ และพนักงานคนอื่น ๆ คับข้องใจเกิดความรู้สึกต่อต้าน

๓. ระบุให้ชัดเจนว่าการอนุญาตให้ทำงานอยู่ที่บ้านเช่นนี้เป็นสิทธิพิเศษเฉพาะกิจ มิใช่สิทธิที่พึงจะเรียกร้องในทุกโอกาส และต้องไม่คิดว่าบุคคลผู้ได้รับสิทธินั้น ทำงานให้ฟรีโดยแลกเปลี่ยนกับการได้ใช้เวลาที่ตนมีสิทธิอยู่กับบ้าน ควรมีการจัดการให้ได้ประโยชน์ด้วยกันทั้ง ๒ ฝ่าย และต้องไม่ให้ข้าราชการหรือพนักงาน คิดว่าอยากจะหยุดอยู่ทำงานที่บ้านเมื่อไรก็ได้ ถ้ายอมเช่นนี้ อาจเป็นการส่งเสริมให้ข้าราชการพนักงานเดินเตร่อยู่ตามชายหาดในระหว่างวันทำงาน โดยเฉพาะในฤดูร้อนก็อาจเป็นได้

